

**EXTRAS DIN SCRISOAREA AMCHAM MOLDOVA NR. 47 DIN 9 APRILIE 2021,
ADRESATĂ MINISTERULUI ECONOMIEI ȘI INFRASTRUCTURII**

1. Oportunitatea desfășurării unei analize a impactului de reglementare post-ante

În procesul de conformare a creditorilor la limitările impuse prin Legea nr. 23/2020, deși în mare parte acestea și-au produs efectul scontat, spre regret în situația de criză economică acestea au produs o serie de efecte adverse.

i. Art. 9 alin. (1) lit. e) stipulează:

„(1) Se interzic organizației de creditare nebancaară:

[...]

e) valoarea tuturor plăților aplicate (inclusiv dobânzi, comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plăți) aferente unui contract de acordare a creditului nebancaar sau de leasing financiar pentru clientul persoană fizică pe un termen mai mic de 2 ani și/sau în care suma inițială debursată este de până la 50 de mii de lei (pentru linia de credit, valoarea de referință se va considera suma maximă stabilită în contractul de credit), a căror valoare totală să depășească valoarea debursată conform contractului respectiv sau valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar;”.

În practică, la solicitarea creditelor, persoanele fizice sunt întrebate în ce privește scopul creditului solicitat, pentru a identifica dacă solicitantul întrunește calitățile unui consumator¹. Deseori, persoanele fizice accesează finanțare de la organizațiile de creditare nebancaară pentru ași procura un echipament industrial sau agricol, procurarea materiei prime, în procesul desfășurării activității de întreprinzător în calitate de persoană fizică. Impunerea prohibiției la toate persoanele fizice, dezavantajează debitorii-persoane fizice ce accesează finanțare în scopuri de business, prin negocierea unei perioade de rambursare a creditului mai scurtă, pentru a se încadra în limitele impuse de dispozițiile legale prenotate.

O altă problemă este aplicarea condiționalităților enumerate în art. 9 alin. (1) lit. e), independent una față de alta. Or, acordarea unui credit de până la 50 000 MDL pe o perioadă mai mare de 36 luni devine neprofitabilă și riscantă pentru creditorii instituționali. Restricția îngreudește accesul populației nebancaabile la finanțare. Astfel în situația în care s-ar va utiliza conjuncția „sau”, ne referim la sau până la 50 mii lei, termenul unui astfel de contract poate fi și de 3 ani, și de 5 ani și de 7 ani. La un simplu calcul se identifică că cu cât este mai lung termenul utilizării banilor cu atât mai scump este prețul lor, care deseori depășește suma creditului acordat.

ii. Art. 9 alin. (1) lit. f) stipulează:

„(1) Se interzic organizației de creditare nebancaară:

¹ Articolul 3, Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori: „consumator – persoană fizică care intenționează să comande ori să procure sau care comandă, procură ori folosește produse și servicii pentru necesități nelegate de activitatea de antreprenor sau cea profesională;”

[...]

f) în cazul acordării creditelor nebankare clientului persoană fizică, în care suma inițială debursată este de până la 50 de mii de lei (pentru linia de credit, valoarea de referință se va considera suma maximă stabilită în contractul de credit):

– să efectueze schimbări ale clauzelor contractuale respective, care, ca efect, măresc obligația pecuniară inițială a clientului persoană fizică;”.

Deși impactul anticipat al respectivei prohibiții era protejarea persoanelor fizice de riscul de supraîndatorare, exprimat prin limitarea dreptului creditorului de a „renegocia” în dezavantajul clientului condițiile contractuale, în condițiile crizei pandemice, această prohibiție au lipsit creditorii și debitorii de posibilitatea de rescadențare a creditului, debitorul intrând în regim automat în incapacitate de plată.

În lumina aspectelor expuse mai sus, considerăm necesar efectuarea unor amendamente la art. 9 Legea nr. 1/2018 privind organizațiile de creditare nebankare, paralel la art. 15 Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit cu consumatorii în vederea înlăturării lacunelor expuse în punctul 2 din scrisoare.

Într-un final, deși există, fără îndoială, abuzuri pe piața de creditare, iar instituțiile publice au mandatul de gestionare ale acestor „eșecuri ale pieței”, plafonarea reprezintă un instrument ineficient de atingere a obiectivului de dobânzi mai mici și evitarea supra-îndatorării populației, pe termen lung. Acest lucru se datorează faptului că se abordează simptomul, nu cauza.

Pentru a reduce supra-îndatorarea populației este nevoie de o abordare sistemică prin înțelegerea problematicilor cu care se confruntă sectorul de creditare, dar și desfășurarea consecventă a campaniilor de educare financiară.

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv

Camera de Comerț Americană din Moldova